

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scala Jacob

Lindeborn, Jan

Antverpiæ, 1666

§. 9. De Rosario.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49085)

Conc. 3. in urget idem Augustinus. Qualem se in iis exhibuit
 Ps. 30. Thomas de Kempis: dum psalleret, ait ejus Diagraphus,
 Roswei- vultu semper in cœlum sublato sacro enthusiasmo af-
 dus in Vi- flatus, dulcedine nimirum psalmodum incredibili cap-
 ta. tus, & extra se raptus advertebatur, &c. Qualem &
 Ps. 36: 4. tu te exhibeas necesse est, si ex iis fructum speres: De-
 lectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui, non
 solius oris: In rebus divinis, testis est D. Athanasius,
 De pass. non verbis sed factis opus est: nec pronuntiatio lingua
 & Cruce sed animi affectus prodest.
 Domini.

QUINTÒ denique, ea verba vel ille versus, qui
 tuum maximè commovit affectum, hæreat de die
 & versetur sæpius in tua memoria, sit instar odorife-
 ri floris quem ex Psalmorum horto decerptum asser-
 ves penes te, cujusque te odore frequenter recrees.
 Suspirium fuit? Sæpius illud ingemina. Votum
 fuit? iteratò illud itera. Ex Meditatione enim (ut
 dictum supra) & Horis ac Libro spirituali Orationes
 Ps. 34: 28. Jaculatoriæ (de quibus infra) sunt eliciendæ: Lin-
 gua mea meditabitur justitiam tuam, totà die laudem
 Ps. 118. tuam. Quomodo dilexi legem tuam Domine? totà die
 97. Meditatio mea est, inquiebat Psalmographus. In-
 In Vita flammatorum verborum apparatus habe, Fremio-
 pag. 270. ræ suæ præscribit B. Salesius, quæ ad tempus animæ
 tuæ frænum sint.

§. IX.

De Rosario.

E A hæresis natura est, ut semper ad extrema di-
 vergat: Unde, ut olim *divæ Virgini* sacrificia &
 hono-

honores divinos impendebant *Collyridiani* circa annum 395. exorti teste Prateolo, eam ultra *decorum glorificantes* ex S. Epiphanio: sic illam moderni Novatores omni omnino cultu spoliant: Ecclesia autem Catholica, in qua sola veritatis sedes, damnans illorum idololatriam & horum inhumanitatem ei varios decrevit, & à fidelibus oblatos approbat, quos inter frequentatus maximè recitatio *Rosarii*, de quo nunc tractandum.

Vocant *Rosarium* seu sertum *Rosarum*, quòd, ut Rosa odore & colore inter flores reliquos obtinet principatum, sic & inter orationes omnes eæ sibi principem locum vendicent, quibus illud quasi contextitur: habet namque Symbolum Apostolorum, quod est fidei nostræ protestatio: habet Orationem dominicam, cujus ipsemet Salvator noster auctor & doctor: habet denique Salutationem Angelicam, cui post Elizabethæ de hac Virgine elogium & suas preces Ecclesia adjunxit. Errat quisquis hisce orationes alias aut præfert aut comparat, cum in iis omnium medulla sit: cujus quoad Orationem Dominicam testis S. Augustinus: „ Quamlibet alia verba dicamus, quæ affectus orantis vel præcedendo format, ut clareat, vel consequendo attendit ut crescat, nihil aliud dicimus, quàm quod in ista Dominica Oratione positum est, si rectè & congruenter oramus: quisquis autem id dicit, quod ad istam Evangelicam precem pertinere non possit, etiamsi non illicitè orat, carnaliter orat: quod nescio quem, admodum non dicatur illicitè, quandoquidem spiritu renatos non nisi spiritualiter decet orare. Et si per omnia precationum sanctarum verba dic-
 L 5 curras,

In Flen-
cho Hære-
sum L. 3.
n. 25.
L. 3. con-
tra Hære-
ses Tom.
2. Hæres.
89.

Matth.
6. c.
Luc. 1: 28.
Ibid. vers.
42.
Epist. 121.
ad Pro-
bam.

curras, quantum existimo, nihil invenies quod, non ista Dominica contineat & concludat Oratio. Quæ & causa, cùm olim ante inventam artem Typographicam libri cariores, (utpote omnes calamo describendi) ac proinde literarum notitia rarior, excogitatum *Rosarium*, in quo veluti in Enchiridio omnes aliæ preces continerentur: cujus Autorem statuit Polydorus Virgilius ac diversi alii Petrum Eremitam, cùm de bello sacro indicendo cum Urbano Papa II. egisset, & Christianos omnes ad illud suscipiendum & promovendum vehementer exhortaretur: quod deinde *D. Dominicus* propagavit. *B. Alanus de Rupe* in Swollano Prædicatorum Conventu vitâ functus & humatus restauravit, & modo *Dominicani* plurimis scriptis illustant & Fidelibus omnibus commendant. Quod & ego tibi Virgo Deo sacra, & magnæ illius Virginis filia, familiarare imò pensum quotidianum volo, ut certum est & esse debet omnibus hujus Virginis cultoribus: illud, dum adolescens literis operam daret Parisiis, cujus & strictissimus executor, emisso perpetuæ continentiæ voto singulis vitæ suæ diebus se recitaturum promisit *B. Franciscus Salesius*: idem propositum usque huc non conceperis, concipias modò, & eadem cum illo constantiâ serves: cole familiaritatem cum Sponsi tui matre imò & tua: dignare illam eo alloquio, quo eam per Angelum dignata est sanctissima *Trias*: filiali affectu tuas ei necessitates commenda: quod dum dico formulam, quam sequaris, insinuatam observatam à nemine & à te multo cum fructu observandam, ut nempe quoties Angelicam salutationem recitas, toties eidem post hæc verba: *Benedictus fructus*

L. 5. de Invent. rerum c. 9.

Vide Choquetium de SS. Belgii Ord. Prædicat.

in Vita ejus p. 12.

fructus ventris tui Jesus, tuam interferas petitionem, est namque & hîc tibi præformanda pia intentio, quæ quotidie eadem esse potest cum ea, quam præcedenti §. ad *Horas* præscripsimus, ut scilicet *Potentis* hujus *Virginis* patrociniis die Dominica petas felicem ex hac vita egressum & perpetuum Beatorum omnium consortium, dices proinde, quoties repetes illud: *Et benedictus fructus ventris tui Jesus*, qui mihi beatam mortem, felicem æternitatem Sanctorumque societatem donare dignetur: quo etiam intuitu exprimes affectu peculiari illa verba: *Ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis nostræ.* Feriâ secundâ: ut à sanctissima Trinitate, ad cujus imaginem & similitudinem formata es, auxilium obtineas, quò eam à vitiorum sordibus, quibus in te obsita est, expurges, quale erat votum Davidis: *Cor mundum crea in me Deus, & spiritum rectum innova in visceribus meis.* Ps. 50: 12.

Cor mundum, quod vitiorum sordes ex anima extergat, quodque in ea affectet virtutis splendorem ac divinæ perfectionis imitationem: ex eo namque præter alia resplendet in animâ divina imago & similitudo, si illa, ut Deus vitiis non subjacet, omnemque in se includit perfectionem, à suis se expedire & virtutibus instruere allaboret. Neq; instantanea est hæc renovatio, sed operam requirit & moram: ut enim observat S. Augustinus: „Renovatio non L. 14. de Trinitate c. 17.

„momento uno fit ipsius conversionis, sicut momento uno fit illa in baptismo renovatio remissione omnium peccatorum, neque enim vel unum quantumcunque remanet quod non remittatur: sed quemadmodum aliud est carere febribus, aliud ab infirmitate quæ febribus facta est revalescere, itemque

que aliud est infixum telum de corpore demere, aliud vulnus quod eo factum est secundâ curatione sanare: ita prima curatio est causam remove- re languoris, quod fit per omnium indulgentiam peccatorum, secunda ipsum sanare languorem, quod fit paulatim proficiendo in renovatione hujus Imaginis. Quare dices: *Et benedictus fructus ventris tui Jesus*, qui cum Patre & Spiritu Sancto mihi animum & vires, quibus divinam in me imaginem ac similitudinem expoliam, concedere dignetur. Vel ut amicis, benefactoribus, aut quibusvis defunctis requiem æternam obtineas: quo fine hac clausulâ uteris: *Benedictus fructus ventris tui Jesus*, qui huic, aut illi (pro quo rogas) vel omnibus fidelibus defunctis requiem æternam largiri dignetur.

Feriâ tertiâ: ut expulso omni malo spiritu in te perpetuus sit inquilinus Spiritus Sanctus, qui doceat & regat: felices revera animæ, quæ tali incolâ gaudent! *Spiritum Sanctum tuum ne auferas à me*, orabat proinde David. Et gaudent illo Virgines omnes, quotquot suæ non desunt vocationi, magno Athanasio teste, dum exclamat: *O Virginitas templum Dei, & domicilium Spiritus Sancti!* Notandum hîc, dum Dei Templum intitulat Virginitatem, non modò excellentiam ejus insinuasse sanctum Antistitem, sed & ejusdem officium: quid in templo requiratur norunt omnes, ibi fundendæ orationes, ibi audiendum Verbum Dei, ibi silentium, ibi reverentia, & id genus alia præscribuntur: idem in corde Virginis vult agi S. Doctor, ut scilicet per orationes & aspirationes animæ suæ Sponsum alloquatur, ad ejusdem inspirationes attendat, vanarum cogita-

Pf. 50: 13.

L. de Virginit.

gitationum strepitum cohibeat, nec quicquam mo-
 liatur quod oculos ejus offendat: quod si præstet,
 jam eam vocat domicilium Spiritus Sancti: *ô Virgini-
 tas templum Dei, & domicilium Spiritus Sancti!* qua-
 re dices singulis vicibus hac vel simili formulâ: *Be-
 nedictus fructus ventris tui Jesus*, qui mihi Spiritum
 sanctum dare dignetur. Vel, ut semper muniaris
 Angelorum custodia, (quos Virginalis castitatis
Paranymphos & Custodes inscribit S. Basilius) eorum- L. de Vir-
 que vitam valeas æmulari: hac namque de causâ Vir- ginitat.
 gines Angelis adumbratas subinde diximus. „ Vir-
 „ go (inquit D. Chrysostomus) ad majora sese ac- L. 3. de
 „ cinxit certamina (quàm scil. Vidua) utpote quæ Sacerdo-
 „ cœlestis illius philosophiæ æmulatrix profitetur se tio.
 „ Angelicam vitam in terris referre, cui item propo-
 „ situm est illa eadem præstare, quæ cœlestes illæ at-
 „ que incorporeæ Virtutes præstant. Unde idem ille
 Virginem alloquens: *Si cum Angelis conversationem* Hom. 22.
non cupis, inquebat, *saltem cum Diabolo non conver-*
sare. Terribilia certè verba, quæ meritò ad Angeli-
 cæ vitæ studium Virginem excitent & ad hæc pre-
 ces: *Benedictus fructus ventris tui Jesus*, qui me An-
 gelorum tutelâ munire, eorumque vitæ piam in me
 æmulationem excitare dignetur. Feriâ quartâ, ut
 iis juxta vocationis tuæ exigentiam virtutibus te ex-
 ornes, quibus splenduerè olim quotquot ex hisce
 nostris Regionibus Cœlum modò incolas habet: ut
 in te vigeat unius custodia continentiæ, alterius pro-
 funda humilitas, mansuetudo, obedientia, resigna-
 tio animi, devotio, &c. Vult enim Magnus Basilius, L. de vera
 ut, quæ non adumbratum & inane Virginis nomen Virginis.
 geret, sit *Castitatis imago*, imò & *ipseus virtutis effi-*
 gies.

gies. Quare petes: *Benedictus fructus ventris tui Jhesus*, qui Sanctorum nostrorum virtutibus animam meam exornare dignetur. Feriâ quintâ, ut (si illud Communioni præmittas) in te gratiarum suarum divitias largâ manu effundat, dicendo: *Benedictus fructus ventris tui Jhesus*, qui suarum gratiarum divitias in me profundere dignetur. Sin autem eam sublequatur, eadem formulâ illud ei exponere poteris, cujus te indigam & cupidam sentis. Improbo tamen ut immediatè ante vel statim post sacram Communionem, imò & aliis diebus sub Sacro à Consecratione seu potiùs Præfatione usque ad Communionem illud recites, cum congruum sit ut preces tuæ Sacerdotis precibus socientur, iisque tum agas cum illo quem ibi præsentem habes. Feriâ sextâ: quò in te derives merita passionis Christi, dicendo: *Benedictus fructus ventris tui Jhesus*, qui me divinæ redemptionis suæ participem facere dignetur. Quæ participatio in eo sita est, ut peccatis mortua vivas justitiæ. Sabbatho denique ut per eam, quæ *Salva Infirmorum* dicitur, assequaris in omnibus animarum tuarum necessitatibus atque infirmitatibus divinum subsidium, quem in finem dices: *Benedictus &c. Jhesus*, qui meis necessitatibus succurrere & infirmitates sanare dignetur. Verbo, poteris simili formâ quicquid à Deo vel pro te vel pro aliis obtinenteris, efflagitare: nec inutile erit si & *mensura* tui *Patroni*, vel illius è Sanctis, cujus eo die Festum agitur, in eodem memineris, cui locum dabis immediatè post illa Verba: *Sancta Maria mater Dei*, ubi subnectes: *cum B. Bonifacio & Sociis* (si is fuerit) *ora pro nobis, &c.*

Et hæc sunt quæ nobis de Rosario annotanda occurrerunt : quæ plura velit Dominicanorum Libellos passim obvios consulat , & ex iis *Vincentii Hensbergh* *geestelijcke Gheselaer van Maria* / & *de Ponte* p. 5. Med. 38. ubi de eo multis agit.

Quæcunque autem illud eâ formulâ recitaverit , quæque acceptæ gratiæ collaborarit , nam ut habet *S. Ambrosius* : *id, quod oras, mores tui loquantur, fides adjuvet, opera commendent* : ea certè gratum Virgini cultum exhibuerit ejusq; patrocinium sibi meritò polliceatur, quod incassum sperat , cui nulla aut exigua profectus cura, *circumdabunt enim eam flores Rosarum & Lilia Convallium*, canit Ecclesia in ejus Assumptionis solemniiis, cujus vox : *In plenitudine Sanctorum detentio mea.*

*Exhortat.
ad Virginiem.*

§. X.

De Opere Manuario.

Non est Virginum omnium citra ullam aliam Occupationem Exercitiis spiritualibus solummodo vacare : Neque licet omnibus esse *Marias*, at plurimæ in Ordinem *Marthæ* rediguntur, & ad Ministeria, ad Mercimonia, ad Opificia compelluntur : quibus autem hæc fors obtigit, non est quod doleant vices suas, siquidem compatiuntur se mutuo labores spirituales & corporales : imò hoc quibusdam sui temporis Monachis cum à Majorum suorum moribus degeneres illis sine his vacare vellent, (iis namque semper proprium fuit *psallere*, & , ne quemquam gravarent, *laborare*) integro Tractatu de Ope-

Tom. 3.

re